

5. ข้อพิพาททางกฎหมาย

ข้อพิพาททางกฎหมายที่ ปตท. เป็นคู่ความหรือคู่กรณี ซึ่งเป็นคดีหรือข้อพิพาทที่ยังไม่สิ้นสุดและเป็นคดีที่อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของ ปตท. อย่างมีนัยสำคัญ และเป็นคดีที่มีได้เกิดจากการประกอบธุรกิจโดยปกติ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2562 มีรายละเอียดดังนี้

5.1 บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) และบริษัท ปตท. อะโรเมติกส์และการกลั่น จำกัด (มหาชน) ถูก บริษัท ระยอง เพียวริฟายเออร์ จำกัด (มหาชน) ยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ และยื่นฟ้องคดีต่อศาลแพ่ง เพื่อเรียกให้ปฏิบัติตามสัญญาหรือร่วมกันรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน

กรณี บริษัท ปตท. อะโรเมติกส์และการกลั่น จำกัด (มหาชน) มีสัญญาขายกากคอนเดนเสท (CR) ให้ ปตท. เพื่อขายต่อให้แก่ บริษัท ระยองเพียวริฟายเออร์ จำกัด (มหาชน) (ปัจจุบัน เปลี่ยนชื่อเป็นบริษัท อาร์พีซีจี จำกัด (มหาชน)) มีกำหนดระยะเวลา 15 ปี ครอบคลุมในวันที่ 31 มกราคม 2555 โดยที่สัญญามีลักษณะแบบ Back-to-Back เมื่อ บริษัท ปตท. อะโรเมติกส์และการกลั่น จำกัด (มหาชน) ได้แจ้งไม่ต่ออายุสัญญากับ ปตท. ปตท. จึงแจ้งไม่ต่ออายุสัญญากับ บริษัท ระยองเพียวริฟายเออร์ จำกัด (มหาชน) แต่บริษัท ระยองเพียวริฟายเออร์ จำกัด (มหาชน) เห็นว่าสัญญาดังกล่าวไม่มีกำหนดระยะเวลาสิ้นสุด จึงได้ยื่นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ และฟ้องคดีต่อศาลแพ่ง เรียกร้องให้ ปตท. และ บริษัท ปตท. อะโรเมติกส์และการกลั่น จำกัด (มหาชน) ปฏิบัติตามสัญญาโดยดำเนินการขายกากคอนเดนเสทให้แก่ บริษัท ระยองเพียวริฟายเออร์ จำกัด (มหาชน) ต่อไปอีก หรือหากไม่ปฏิบัติตามสัญญาก็ให้ร่วมกันชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ซึ่ง ปตท. ได้ยื่นคำคัดค้านต่อผู้คดีต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ และยื่นคำให้การต่อศาลแพ่งแล้ว โดยศาลแพ่งได้มีคำสั่งจำหน่ายคดีชั่วคราวเพื่อรอฟังคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ต่อมา คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้ ปตท. ชำระค่าเสียหายบางส่วน แต่เนื่องจาก ปตท. เห็นว่า คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าวอาจมีความคลาดเคลื่อนในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ปตท. โดยพนักงานอัยการ จึงได้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ต่อมาในวันที่ 16 ธันวาคม 2559 บริษัท ระยองเพียวริฟายเออร์ จำกัด (มหาชน) ได้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งขอให้บังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ และ ปตท. โดยพนักงานอัยการได้ยื่นคำร้องคัดค้านต่อศาลแพ่งแล้ว เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2562 ศาลแพ่งมีคำพิพากษาให้บังคับตามคำชี้ขาด และวันที่ 13 มีนาคม 2563 ปตท. ได้ยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลแพ่งต่อศาลฎีกา คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

5.2 บริษัท นาแคป เอเชีย แปซิฟิก (ไทยแลนด์) จำกัด ใช้สิทธิตามข้อสัญญานำข้อพิพาทตามสัญญาวางทอส่งก๊าซธรรมชาติ ไทรน้อย – โรงไฟฟ้าพระนครเหนือ/ใต้ ผู้กระบวนกรอนุญาโตตุลาการ

บริษัท นาแคป เอเชีย แปซิฟิก (ไทยแลนด์) จำกัด ได้ใช้สิทธิเรียกร้องต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกค่าเสียหายจากการเปลี่ยนงาน เพิ่มงาน และอื่นๆ ตามสัญญาวางทอส่งก๊าซธรรมชาติ ไทรน้อย – โรงไฟฟ้าพระนครเหนือ/ใต้ จาก ปตท. ซึ่ง ปตท. เห็นว่า การใช้สิทธิเรียกร้องดังกล่าวนอกจากไม่ถูกต้องตามสัญญาแล้วยังมีการ โอนสิทธิเรียกร้องซึ่งยังหาข้อยุติไม่ได้ ต่อมาหลังจากยื่นคำเสนอข้อพิพาทนี้ บริษัท นาแคป เอเชีย แปซิฟิก (ไทยแลนด์) จำกัด ได้ถูกศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดและมีคำพิพากษาให้ล้มละลายและเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ได้เข้าดำเนินการข้อพิพาทอนุญาโตตุลาการแทนบริษัท นาแคป เอเชีย แปซิฟิก (ไทยแลนด์) จำกัด แล้ว ซึ่งในคดีล้มละลายดังกล่าว ปตท. ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้เป็นเจ้าหนี้รายหนึ่งด้วย ส่วนในข้อพิพาทอนุญาโตตุลาการนั้น ปตท. ได้ยื่นคำคัดค้านปฏิเสธข้อเรียกร้องของบริษัท นาแคป เอเชีย แปซิฟิก (ไทยแลนด์) จำกัด ทั้งสิ้น พร้อมทั้งยื่นข้อเรียกร้องแย้ง เรียกร้องค่าเสียหายจากบริษัท นาแคป เอเชีย แปซิฟิก (ไทยแลนด์) จำกัด ด้วย ต่อมาปรากฏว่า คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำชี้ขาดให้ ปตท. ชำระหนี้บางส่วนแก่บริษัท นาแคป เอเชีย แปซิฟิก (ไทยแลนด์) จำกัด แต่เนื่องจาก ปตท. เห็นว่า คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการมีการวินิจฉัยคลาดเคลื่อนในสาระสำคัญทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ปตท. จึงได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ส่วนบริษัท นาแคป เอเชีย แปซิฟิก (ไทยแลนด์) จำกัด ได้ยื่นคำร้องขอบังคับตามคำชี้ขาดดังกล่าวต่อศาลแพ่ง และเมื่อวันที่ 17 ตุลาคม 2560 ศาลแพ่งได้มีคำสั่งให้บังคับตาม

คำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ โดยปรับลดจำนวนเงินลงบางส่วน แต่อย่างไรก็ดี ปตท. ได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งของศาลแพ่งต่อศาลฎีกา เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2562 ศาลฎีกามีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์ของ ปตท. ไว้พิจารณา คดีถึงที่สุด เป็นผลให้ ปตท. ต้องจ่ายเงินตามคำพิพากษาของศาลแพ่ง และเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2563 ปตท. ได้วางเงินชำระหนี้ตามคำพิพากษา เป็นเงินประมาณ 4,543.5 ล้านบาท ต่อศาลแพ่งแล้ว

5.3 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของบริษัท นาแคป เอเชีย แปซิฟิก (ไทยแลนด์) จำกัด นำข้อพิพาทตามสัญญาโครงการวางท่อส่งก๊าซธรรมชาติ เส้นที่ 3 (บนบก) สู่กระบวนการอนุญาโตตุลาการ

จากการที่บริษัท นาแคป เอเชีย แปซิฟิก (ไทยแลนด์) จำกัด ตาม ข้อ 5.2 ถูกศาลล้มละลายมีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด และมีคำพิพากษาให้ล้มละลาย เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้ ปตท. ชำระค่าจ้างและค่าเสียหายจากการผิดสัญญาต่างๆ ตามสัญญาโครงการวางท่อส่งก๊าซธรรมชาติ เส้นที่ 3 (บนบก) ซึ่ง ปตท. เห็นว่าการใช้สิทธิเรียกร้องดังกล่าวนอกจากไม่ถูกต้องตามสัญญาแล้ว ยังมีการโอนสิทธิเรียกร้องซึ่งยังหาข้อยุติไม่ได้ ประกอบกับ ปตท. ก็มีข้อโต้แย้งและข้อเรียกร้องกับบริษัท นาแคป เอเชีย แปซิฟิก (ไทยแลนด์) จำกัด ปตท. จึงได้ยื่นคำคัดค้านปฏิเสธข้อเรียกร้องของบริษัท นาแคป เอเชีย แปซิฟิก (ไทยแลนด์) จำกัด ทั้งสิ้น พร้อมทั้งยื่นข้อเรียกร้องแย้ง เรียกร้องค่าเสียหายจากบริษัท นาแคป เอเชีย แปซิฟิก (ไทยแลนด์) จำกัด ด้วย ต่อมาเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2561 คณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดยกคำเสนอข้อพิพาทของบริษัท นาแคป เอเชีย แปซิฟิก (ไทยแลนด์) จำกัด และยกข้อเรียกร้องแย้งของ ปตท. ทั้งนี้ คู่พิพาทมีสิทธิขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อศาลที่มีเขตอำนาจภายใน 90 วันนับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำชี้ขาด และในคดีล้มละลาย ปตท. ได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ไว้แล้ว ซึ่งอยู่ระหว่างดำเนินกระบวนการพิจารณาในคดีล้มละลาย เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2562 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของบริษัท นาแคป เอเชีย แปซิฟิก (ไทยแลนด์) จำกัด ได้ยื่นคำร้องขอเพิกถอนคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการต่อศาลแพ่ง และ ปตท. ได้ยื่นคำร้องคัดค้านแล้ว คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลแพ่ง

- หมายเหตุ
1. ทุนทรัพย์ที่เรียกร้องเป็นเงินจำนวน 6,576,076,914 บาท และ 42,574,820 เหรียญสหรัฐ
 2. หนี้ที่ ปตท. ขอรับชำระในคดีล้มละลาย เฉพาะสัญญานี้ เป็นเงิน 643,544,641 บาท

5.4 บริษัท ปูน ลอย ลิมิเตด ยื่นฟ้อง ปตท. ต่อศาลแพ่ง กรณีบอกเลิกสัญญาโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติเส้นที่ 4

เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2557 บริษัท ปูน ลอย ลิมิเตด ก่อสร้างโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติบนบกรายหนึ่ง เป็นโจทก์ยื่นฟ้อง ปตท. เป็นจำเลยต่อศาลแพ่ง กล่าวหาว่า ปตท. บอกเลิกสัญญาโดยไม่มีสิทธิและปฏิบัติผิดสัญญา และเรียกร้องให้ ปตท. จ่ายค่าจ้างค้างชำระและค่าเสียหาย ซึ่ง ปตท. เห็นว่า การดำเนินการของ ปตท. เป็นไปโดยชอบด้วยสัญญาทั้งสิ้น จึงได้ส่งเรื่องให้สำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาแก้ต่างคดีให้แก่ ปตท. ซึ่ง ปตท. โดยพนักงานอัยการ ได้ยื่นคำให้การต่อศาลแล้ว ต่อมา ศาลแพ่งได้มีคำสั่งให้โอนคดีไปพิจารณาพิพากษาที่ศาลปกครองกลาง เนื่องจากศาลแพ่งและศาลปกครองกลางเห็นฟ้องต้องกันว่า คดีนี้เป็นคดีปกครอง โดยศาลแพ่งได้ดำเนินการโอนคดีไปยังศาลปกครองกลางแล้ว ปัจจุบัน คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง ทั้งนี้ หากศาลปกครองกลางวินิจฉัยว่า ปตท. ไม่ต้องรับผิดชอบตามคำฟ้องของบริษัท ปูน ลอย ลิมิเตด ศาลปกครองกลางก็จะไม่มีคำพิพากษาให้ยกฟ้อง ในทางกลับกัน หากวินิจฉัยว่า ปตท. ต้องรับผิดชอบ ก็จักได้มีคำพิพากษาให้ ปตท. จ่ายเงินค่าจ้างค้างชำระและ/หรือ ค่าจ้างจากการทำงานเพิ่มเติม และ/หรือ ค่าเสียหาย โดยจำนวนเงินนั้น ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาลปกครองกลาง

5.5 ปตท. ฟ้อง บริษัท ปูน ลอย ลิมิเตด ต่อศาลปกครองกลาง เรียกร้องค่าเสียหายตามสัญญาโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติเส้นที่ 4

หลังจาก ปตท. ได้บอกเลิกสัญญากับบริษัท ปูน ลอย ลิมิเตด ปตท. ได้ดำเนินโครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติเส้นที่ 4 จนแล้วเสร็จ และเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2561 ปตท. โดยพนักงานอัยการ ได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลปกครองกลาง เรียกร้องให้บริษัท ปูน ลอย ลิมิเตด ชดใช้ค่าเสียหายจากการปฏิบัติผิดสัญญาและทำงานตามสัญญา โครงการท่อส่งก๊าซธรรมชาติเส้นที่ 4 ปัจจุบัน คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2562 บริษัท ปูน ลอย ลิมิเต็ด ได้แถลงข้อเท็จจริงต่อศาลปกครองกลางว่า เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2562 ศาลคดีกฎหมายบริษัทแห่งชาติ (The National Company Law Tribunal) แห่งประเทศอินเดีย ได้มีคำสั่งให้บริษัท ปูน ลอย ลิมิเต็ด เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการ และมีคำสั่งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ดูแลกิจการของบริษัท ปูน ลอย ลิมิเต็ด (Resolution Professional) ตามกฎหมายประเทศอินเดียแล้ว ปตท. ได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าว พบว่า เป็นความจริง ต่อมาเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2562 ปตท. จึงได้ยื่นคำขอรับชำระหนี้ต่อเจ้าหน้าที่ดูแลกิจการของบริษัท ปูน ลอย ลิมิเต็ด ณ ประเทศอินเดีย ปัจจุบันอยู่ระหว่างเจ้าหน้าที่ดังกล่าวพิจารณาคำขอรับชำระหนี้ของ ปตท. สำหรับคดีของศาลปกครองกลาง อยู่ระหว่างการพิจารณากำหนดแนวทางการดำเนินคดีต่อไป

5.6 ผู้ตรวจการแผ่นดิน ยื่นฟ้อง กระทรวงการคลัง กระทรวงพลังงาน และ ปตท. ต่อศาลปกครองกลาง กรณีการแบ่งแยกทรัพย์สินของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทยให้แก่กระทรวงการคลังตามคำพิพากษาของศาลปกครองสูงสุด

เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2559 ผู้ตรวจการแผ่นดินได้ฟ้องร้องกระทรวงการคลัง กระทรวงพลังงาน ปตท. กับพวกต่อศาลปกครองกลาง เป็นคดีหมายเลขดำที่ 510/2559 โดยมีคำขอท้ายฟ้อง ดังนี้

- 1) ให้เพิกถอนมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 18 ธันวาคม 2550 และมติคณะรัฐมนตรี วันที่ 10 สิงหาคม 2553
- 2) ให้กระทรวงการคลัง กระทรวงพลังงาน และ ปตท. ดำเนินการแบ่งแยกและโอนทรัพย์สินสุทธิตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง ณ วันที่ 30 กันยายน 2544 จำนวน 68,570 ล้านบาท รวมทั้งค่าตอบแทน ผลประโยชน์อื่นใด
- 3) เพิกถอนการแบ่งแยกทรัพย์สินในส่วนที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน สิทธิการใช้ที่ดินเพื่อวางระบบการขนส่งปิโตรเลียมทางท่อ ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง

เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2559 ศาลปกครองกลางมีคำสั่งเรียก ปตท. ให้ทำคำให้การแก้คำฟ้อง โดยให้ชี้แจงเฉพาะในประเด็นเกี่ยวกับกรณีการแบ่งแยกทรัพย์สินของการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย ในส่วนที่เป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดินให้กับผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 (กระทรวงการคลัง) ว่าได้ดำเนินการครบถ้วนตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2550 แล้ว หรือไม่เพียงใด ซึ่ง ปตท. โดยพนักงานอัยการได้ยื่นคำให้การและคำให้การเพิ่มเติมต่อศาลปกครองกลาง และศาลปกครองได้มีคำสั่งสิ้นสุดแสวงหาข้อเท็จจริงแล้ว ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลปกครองกลาง

อย่างไรก็ดี ศาลปกครองสูงสุดในคดีหมายเลขแดงที่ พ. 35/2550 ได้มีคำสั่งเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2551 ว่า ปตท. และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ดำเนินการตามคำพิพากษาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว